

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

Методологія та організація наукових досліджень

Розробник: Олексій ЗОРЯ, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, доктор економічних наук, доцент

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Методологія та організація наукових досліджень
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Зоря Олексій, доктор економічних наук, професор <i>Контакти:</i> ауд. 15 (приміщення деканату обліку та фінансів) <i>e-mail:</i> oleksii.zoria@pdaa.edu.ua
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність Освітня програма	073 Менеджмент ОПП Бізнес-адміністрування
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Управління персоналом, Менеджмент, Стратегічне управління

Заплановані результати навчання:

Програма та структура навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: надання здобувачам вищої освіти знань і формування вмінь щодо методико-організаційних засад науково-дослідної діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти знань щодо методологічних засад і організації наукової праці, умінь з ефективною та успішною науковою діяльністю.

Компетентності:

інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог

загальні:

ЗК 1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК 2. Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності);

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

спеціальні:

СК 5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;

Програмні результати навчання:

РН01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

РН06. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

PH07. Організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Феномен науки. Основні принципи наукового дослідження

Тема 2. Теоретичні аспекти, інструментарій та особливості економічної науки

Тема 3. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень

Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження

Тема 5. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень

Тема 6. Технологія наукової діяльності

Тема 7. Наукова комунікація та види наукових публікацій

Тема 8. Етика та психологія наукової діяльності

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Феномен науки. Основні принципи наукового дослідження.

Наука як форма пізнання світу. Сутність науки, її кумулятивний характер. Предмет, завдання і функції науки. Наука серед інших форм культури. Буденне, релігійне, художнє пізнання. Наука, паранаука, псевдонаука. Специфіка наукового знання порівняно з іншими типами знання. Структура і класифікація наук. Основні принципи наукового пізнання. Поняття методу. Специфіка наукового методу. Співвідношення методології та методики наукового дослідження.

Тема 2. Теоретичні аспекти, інструментарій та особливості економічної науки.

Сутність та структура економічної науки. Зміст системи економічних наукових знань та інструментарій економічної науки. Роль економічної науки в суспільстві.

Тема 3. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень.

Поняття наукового дослідження. Вибір напрямку і теми наукового дослідження. Визначення предмета і об'єкта дослідження. Мета і завдання дослідження. Порядок здійснення наукового дослідження. Поняття, функції та структура програми дослідження. Послідовність та етапи виконання наукових досліджень. Пошук, накопичення та опрацювання наукової інформації.

Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження.

Типологія методів наукового пізнання: спеціальні та загальнонаукові. Класифікація та характеристика загальнонаукових методів. Емпіричні методи: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент. Теоретичні методи пізнання: абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, моделювання та ін. Філософські та загальнологічні методи дослідження (аксіоматичний, гіпотетико-дедуктивний, метод сходження від абстрактного до конкретного). Системний аналіз. Особливості застосування методів наукового дослідження.

Тема 5. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень.

Сутність та особливості наукового мислення. Стиль наукового мислення. Управління знаннями. Інтелектуальний капітал. Проблеми формування наукового мислення. Проблемні ситуації в межах наукового дослідження.

Тема 6. Технологія наукової діяльності.

Загальна характеристика процесів наукового дослідження. Технологія наукової діяльності. Структура наукового дослідження. Оформлення звітів про результати наукової роботи. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Вимоги до магістерської роботи. Технологія підготовки магістерської роботи.

Тема 7. Наукова комунікація та види наукових публікацій.

Роль інформації в наукових дослідженнях. Зв'язок дослідницької та інформаційної діяльності. Наукова комунікація та її різновиди. Класифікація наукових досліджень. Види наукових публікацій (монографія, стаття, автореферат). Реферат, анотації, тези, резюме, рецензія як форми подання інформації.

Тема 8. Етика та психологія наукової діяльності.

Роль особистості вченого в науці. Етика науки. Проблема свободи та відповідальності вченого. Професійний етос науковця в сучасній Україні. Проблема етично-правового регулювання дослідницької діяльності. Психологія наукової творчості. Організація творчої діяльності дослідника. Психологічні механізми розвитку наукового потенціалу особистості. Мотивація наукової діяльності. Ціннісна навантаженість наукового знання.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 073МЕН_мд_2022				заочна форма 073МЕН_мд_2022 [1] (л.н.)			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Феномен науки. Основні принципи наукового дослідження.	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 2. Теоретичні аспекти, інструментарій та особливості економічної науки.	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 3. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень.	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження.	12	2	2	8	14	2	2	10
Тема 5. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень.	10	2	2	6	12	-	2	10
Тема 6. Технологія наукової діяльності.	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 7. Наукова комунікація та види наукових публікацій.	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 8. Етика та психологія наукової діяльності.	10	2	-	8	10	-	-	10
у т.ч. індивідуальні завдання – контрольна робота	-	-	-	-	40	-	-	40
Усього годин	90	16	14	60	90	6	4	80

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Денна форма

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Завдання самостійної роботи	Підсумкова контрольна робота	
PH01	17	10	4	4	5	40
PH06	13	15	3	4	5	40
PH07	5	10	3	2	0	20
Разом	35	35	10	10	10	100

Заочна форма

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Завдання самостійної роботи	Підсумкова контрольна робота	
PH01	11	5	2	2	20	40
PH06	5	11	2	2	20	40
PH07	4	4	6	6	0	20
Разом	20	20	10	10	40	100

Політика виставлення балів

Форма, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Форми контролю знань успішності ЗВО	Шкала та критерії оцінювання результатів навчання
Опитування (передбачено з 1-7 теми для денної форми навчання; 4-5 тема для заочної форми навчання)	<p>Денна форма навчання: Діапазон 0-5 бали за кожне питання: - 5-4 бали - здобувач вищої освіти надав повну чітку відповідь, що свідчить про: вміння критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації</p>

всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

- **3-2 бал** - здобувач вищої освіти надав часткову відповідь, що свідчить про: вміння критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

- **1 бал** – здобувач вищої освіти надав мінімальну відповідь на питання, що свідчить про: вміння вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

- **0 балів** – студент не надав відповіді на теоретичне питання, що свідчить про відсутність вмінь критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

Заочна форма навчання:

Діапазон 0-10 балів за кожне питання:

- **10-9 балів** - здобувач вищої освіти надав повну відповідь, що свідчить про: високий рівень вмінь критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

- **8-7 балів** - здобувач вищої освіти надав відповідь, однак із деякими неточностями, що свідчить про: вміння критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

- **6-5 бали** - здобувач вищої освіти надав відповідь, однак із помилками, але його відповідь все таки свідчить про: вміння вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

- **4-3 - бали** - здобувач вищої освіти надав часткову відповідь, що свідчить про: базовий рівень вмінь вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати управлінські рішення в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

- **2-1 бали** - здобувач вищої освіти надав часткову відповідь, що свідчить про: базовий рівень вмінь вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

- **0 балів** – студент не надав відповіді на теоретичне питання, що свідчить про відсутність вмінь критично осмислювати, вибирати та використовувати

	<p>необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті</p>
<p>Розв'язування тестів (по 2, 4-6 темах – для денної форми навчання; по 4 та 5 темах для заочної форми навчання)</p>	<p>Денна форма навчання: Діапазон 0-2,5 бали: - 2,5-2 бали - правильне виконання тестових завдань (від 100 до 80 % вірних відповідей), що демонструє вміння критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті; - 1 бал - виконання тестових завдань із помилками, що демонструє вміння критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті; - 0 балів - студент не виконав правильно тестові завдання, що свідчить про відсутність здобутих результатів навчання</p> <p>Заочна форма навчання: Діапазон балів 0-5 балів: - 5-4 бали - правильне виконання тестових завдань (від 100 до 95 % вірних відповідей), що демонструє вміння критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті; - 3-2 бали - виконання тестових завдань із помилками, що демонструє вміння критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті; - 1 бал - виконання тестових завдань із помилками, що демонструє вміння критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; - 0 балів - студент не виконав правильно тестові завдання, що свідчить про відсутність здобутих результатів навчання</p>
<p>Виконання вправ на практичних заняттях (передбачено з 1-7 теми для денної форми</p>	<p>Денна форма навчання: Діапазон 0-5 бали: - 5-4 бали - правильне виконання, що демонструє вміння критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні</p>

<p>навчання; 4-5 тема для заочної форми навчання)</p>	<p>міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;</p> <p>- 3-2 бали – розв’язання із незначними помилками, що демонструє вміння вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати управлінські рішення в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;</p> <p>- 1 бал - розв’язання із значними помилками в методиці та розв’язках, що демонструє вміння вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;</p> <p>- 0 балів - студент не виконав правильно завдання, що не дає можливість оцінити наявність здобутих результатів навчання.</p> <p>Заочна форма навчання: Діапазон 0-10 бали:</p> <p>- 10-9 балів - правильне виконання, що демонструє вміння критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;</p> <p>- 8-7 балів – в цілому правильне виконання, однак з незначними помилками, неточностями у розв’язанні що демонструє вміння критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;</p> <p>- 6-5 балів - виконання з допущеними помилками, що демонструє вміння вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати управлінські рішення в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;</p> <p>- 4-3 бали – розв’язання задачі із значними помилками, однак, що демонструє вміння вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати управлінські рішення в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;</p> <p>- 2-1 бал - розв’язання із значними помилками, що демонструє вміння розв’язання із значними помилками в методиці та розв’язках, що демонструє вміння вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;</p> <p>- 0 балів - студент не виконав правильно завдання, що не дає можливість оцінити наявність здобутих результатів навчання</p>
<p>Виконання завдань самостійної роботи (по кожній темі)</p>	<p>Денна, заочна форма навчання Діапазон 0-1 бали (для тем 1-6):</p> <p>- 1 бали - правильне виконання, що демонструє вміння критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні</p>

	<p>міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;</p> <p>- 0,5 бали - в цілому правильне виконання з допущеними помилками, що демонструє вміння розв'язання із значними помилками в методиці та розв'язках, що демонструє вміння вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;</p> <p>- 0 балів - студент не виконав правильно завдання, що не дає можливість оцінити наявність здобутих результатів навчання</p> <p>Діапазон 0-2 бали (для тем 7-8):</p> <p>- 2 бали - правильне виконання, що демонструє вміння критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;</p> <p>- 1 бал - в цілому правильне виконання з допущеними помилками, що демонструє вміння розв'язання із значними помилками в методиці та розв'язках, що демонструє вміння вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;</p> <p>- 0 балів - студент не виконав правильно завдання, що не дає можливість оцінити наявність здобутих результатів навчання</p>
<p>Підсумкова контрольна робота (для денної форми навчання)</p>	<p>Денна форма навчання Діапазон 0-10 балів:</p> <p>- 10-9 балів – правильна відповідь на теоретичні питання та правильне виконання практичного завдання, що демонструє вміння критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;</p> <p>- 8-7 балів – в цілому правильна відповідь на теоретичні питання та правильне виконання практичного завдання, однак з незначними помилками, неточностями у розв'язанні що демонструє вміння критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;</p> <p>- 6-5 балів - відповідь на теоретичні питання та виконання практичного завдання з допущеними помилками, що демонструє вміння вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати управлінські рішення в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;</p> <p>- 4-3 бали – відповідь на теоретичні питання та/або виконання практичного завдання із значними помилками, однак, що демонструє вміння вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати управлінські рішення в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;</p> <p>- 2-1 бал - відповідь на теоретичні питання та виконання практичного завдання із значними помилками в методиці та розв'язках, що демонструє вміння вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;</p> <p>- 0 балів - студент не виконав правильно завдання, що не дає можливість оцінити наявність здобутих результатів навчання</p>

**Шкала та критерії оцінювання знань контрольної роботи здобувачів вищої освіти
заочної форми навчання**

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
За виконання контрольної роботи, яка містить 2 теоретичні питання та 1 практичне завдання , здобувач вищої освіти заочної форми навчання може отримати максимально 40 балів із наступним їх розподілом:		
для 1-го теоретичного питання	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	2-1	теоретичне питання розкрито мінімально, що свідчить про мінімальний рівень вмінь вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах
	4-3	теоретичне питання розкрито частково, що свідчить про недостатній рівень вмінь критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати управлінські рішення в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність
	6-5	теоретичне питання розкрито не повністю, що свідчить про базовий рівень вмінь критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність
	8-7	теоретичне питання розкрито не зовсім повністю, що свідчить про достатній рівень критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати управлінські рішення в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність
	10-9	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про високий рівень вмінь критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати управлінські рішення в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність
для 1-ї ситуації	0	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1-4	виконання задовольняє мінімальні критерії, що свідчить про мінімальний рівень вмінь вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах
	5-8	розрахунки практичної ситуації виконані не зовсім правильно, з значною кількістю принципів помилок, несформовані висновки, що свідчить про вміння осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах
	9-12	розрахунки практичної ситуації виконані не зовсім правильно, з значною кількістю помилок, сформовані неповні висновки, що свідчить про

	базовий рівень вмінь критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати управлінські рішення в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність
13-16	розрахунки практичної ситуації виконані в цілому правильно, з незначною кількістю несуттєвих помилок, але сформовані неповні висновки, що свідчить про достатній рівень вмінь критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
17-20	розрахунки практичної ситуації виконані правильно, сформовані повні висновки, що свідчить про високий рівень вмінь критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

Форма семестрового контролю знань ЗВО згідно з робочим та навчальним планом – залік

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
Денна форма навчання**

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи ¹	
Тема 1. Феномен науки. Основні принципи наукового дослідження.	5	5	-		10
Тема 2. Теоретичні аспекти, інструментарій та особливості економічної науки.	5	5	2,5		12,5
Тема 3. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень.	5	5	-		10
Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження.	5	5	2,5		12,5
Тема 5. Наукове мислення в організації та	5	5	2,5		12,5

проведенні наукових досліджень.						
Тема 6. Технологія наукової діяльності.	5	5	2,5			12,5
Тема 7. Наукова комунікація та види наукових публікацій.	5	5	-			10
Тема 8. Етика та психологія наукової діяльності.	-	-	-			-
Виконання завдань самостійної роботи	-	-	-	10		10
Підсумкова контрольна робота	-	-	-	-	10	10
Разом	35	35	10	10	10	100

1 Протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи по кожній темі навчальної дисципліни (за кожною із 1-ї по 6-ту тему (включно) отримуючи максимум 1 бал, а за 7-8-му тему максимум 2 бали), при цьому бали виставляються сумарно, окремою позицією (максимум 10 балів);

2 В кінці семестру передбачено написання підсумкової контрольної роботи (максимум 10 балів), при цьому бали виставляються окремою позицією.

Заочна форма навчання

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи ¹	Виконання індивідуальних завдань (контрольна робота)	
Тема 1. Феномен науки. Основні принципи наукового дослідження.	-	-	-			-
Тема 2. Теоретичні аспекти, інструментарій та особливості економічної науки.	-	-	-			-
Тема 3. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень.	-	-	-			-
Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження.	10	10	5			25
Тема 5. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень.	10	10	5			25
Тема 6. Технологія наукової діяльності.	-	-	-			-
Тема 7. Наукова комунікація та види наукових публікацій.	-	-	-			-
Тема 8. Етика та психологія наукової діяльності.	-	-	-			-
Виконання завдань самостійної	-	-	-	10		10

роботи						
Підсумкова контрольна робота	-	-	-	-	40	40
Разом	20	20	10	10	40	100

1 Протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи по кожній темі навчальної дисципліни (за кожну із 1-ї по 6-ту тему (включно) отримуючи максимум 1 бал, а за 7-8-му тему максимум 2 бали), при цьому бали виставляються сумарно, окремою позицією (максимум 10 балів).

Шкала оцінювання ЄКТС та національна шкала

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Трудовістю:

Загальна кількість годин – 90 год.

Кількість кредитів – 3

Форма семестрового контролю – залік

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті якщо ці результати отримані перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Бабайлов В. К. *Методологія наукових досліджень* : навч. посіб. Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. Харків : Бровін О. В., 2019. 148 с.
2. Власенко Т. А., Дудник О. В., Міненко С. І. Зміст та критерії ефективності впровадження результатів наукових досліджень в галузі управління. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Том 6. № 1. С. 8-16.
3. Гуторов О.І. *Методологія та організація наукових досліджень* : навч. посіб. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва Х. : ХНАУ, 2017. 272 с.
4. Журавель О. В., Мамонтенко Н. С. Наукові основи методології дослідження економічних явищ і процесів інноваційного менеджменту. *Бізнес Інформ*. 2020. № 2. С. 486-491.
5. Євтушенко М. Ю., Хижняк М. І. *Методологія та організація наукових досліджень* : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2019. 350 с.
6. Малигіна В. Д., Холодова О. Ю., Акімова Л. М. *Методологія наукових досліджень* : монографія ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : НУВГП, 2016. 247 с.
7. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. *Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях)* : навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
8. *Методологія та організація наукових досліджень* : навч. посіб. / за ред. І. С. Добронравої (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
9. Муравицька Г. В. Інформація як стратегічний ресурс організації науководослідного процесу. *Науковий вісник «Демократичне врядування»*. [Електронне фахове видання]. 2015. Вип. 15. URL: http://vivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnyk15/fail/Muravytska.pdf.
10. Сімахова А. О. Соціальні перспективи розвитку науки та цифрової економіки в Україні. *Соціальна економіка*. 2018. Вип. 56. С. 216-221.
11. Ivashova, L. M., Ivashov, M. F., Kveliashvili, I. M. Methodology of scientific research and system approach in the field of public administration: mechanisms, levers, methods, tools. *Publichne upravlinnia ta mytne administruvannia*. 2020№ 2(25), pp. 11– 19.
12. Pagadala Suganda Devi. *Research Methodology: A Handbook for Beginners*. Notion Press, 2017. 186 p.
13. Frederick Betz. *Managing Science: Methodology and Organization of Research*. Springer New York, 2012. 388 p.

Допоміжні

1. Бхаттачарджи А., Ситник Н.І. *Методологія і організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках* : навч. посіб. 2016. 159 с.
2. Бірта Г.О. *Методологія і організація наукових досліджень*: навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2014. 142 с.
3. Важинський С. Є., Щербак Т. І. *Методика та організація наукових досліджень*: навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
4. Гуторов О.І. *Методологія та організація наукових досліджень*: посібник. Харк. нац. аграр. ун-т. Х. : ХНАУ, 2017. 57 с.
5. Дубницький В. І., Науменко Н. Ю., Федулова С. О. *Методологія наукових досліджень в інформаційній економіці* : навч. посіб. ; [заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Дубинського В. І.] ; Держ. ВНЗ «Укр. держ. хім.-технол. ун-т». Дніпро : ДВНЗ УДХТУ, 2019. 443 с.
6. ДСТУ 8302:2015. *Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила*

складання. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 20 с.

7. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.

8. Каламбет С.В., Іванов С. І., Півняк Ю. В. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с.

9. Кислий В. М. Організація наукових досліджень. К. : Університетська книга, 2018. 224 с.

10. Конверський А. Основи методики та організації наукових досліджень: навч. посібник. К. : ЦУЛ, 2017. 350 с.

11. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник. Полтава : Оріяна, 2012. 183 с.

12. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Організація наукових досліджень: навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2017. 136 с.

13. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / В. М. Михайлов [та ін.]. Х. : ХДУХТ, 2014. 220 с.

14. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. К. : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

15. Прийдак Т. Б., Яловега Л. В., Лега О. В., Мисник Т. Г., Зоря С. П. Розвиток цифрової компетентності як умова забезпечення конкурентоспроможності майбутніх економістів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Том 73. № 5 С. 28–47. URL: [file:///C:/Users/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD/Downloads/3035-Article%20Text-14083-1-10-20191031%20\(1\).pdf.1](file:///C:/Users/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD/Downloads/3035-Article%20Text-14083-1-10-20191031%20(1).pdf.1)

16. Про вищу освіту : Закон України від 01 лип. 2014 р., № 1556-VII / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

17. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листоп. 2015 р., № 848-VIII / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.

18. Чмиленко Ф.О. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» [Текст]. Д. : РВВ ДНУ, 2014. 48 с.

19. Швець В.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2016. 151 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

2. Інформаційно-пошукова система Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua/>.

3. Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

4. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти та науки України: веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua>.